

ԱՆՁՆԴԻՐ ՊԱՏՐԻԱՐՔԸ

ԱՍԵՆ. Տ. ԿԻՐԵՂ Ս. ՊԱՏՐԻԱՐՔ ԶՈՐ ԵԻՇԱՍԱԿԻՆ

«Ես եմ հովիւն քաջ, հովիւ քաջ զանգն
խուզ գնէ ի վերայ օշխաւացոյ:» (ԾՈՒԼ. Ժ. 11)

Կը սգանք և կ'ողբանք Ս. Աթոռոյս Դանակալ Ամեն. Տ. Կիրեղ Բ. Ս. Պատրիարք Զօրանակնալ և անժամանակ մահու: Բժամանակն տնոգութեան մէջ: «Անժամանակս վասնզի՝ այսօրուան պայմաններուն մէջ մեծ աղէտ մը, կորուստ մըն է իր մահը: «Անակնակալ», վասնզի Ս. Աթոռոյս Միաբանութիւնը իր մահուան մէջ, «անակնակալի եկաւ, «անժամանակ», վասնզի՝ Պաղեստինի քաղաքական տագնապը որ մօտ երկու տարիներէ ի վեր փայած է, զեռ վերջ մը գտած չէ և Ս. Աթոռոյս քովանդակ Միաբանութիւնը և Պաղեստինի վայրավատին և հողմացրիւ հայ գաղութը պէտք ունէր իրեն, մանաւանդ այս զբաւարին օրերու մէջ: «Տագնապի մէջ պատրիարք ընտրուեցաւ, և «տագնապովը կը հեռանայ մեզմէ անուշ և տրտում

ու անպատմելի յիշատակներ թողլով իր ետին, և ուրիշ «տագնապի մէջ ձգելով Միաբանութիւնը և հայ ժողովուրդը
Խորունկ և անամփոքելի է Միաբանութեան կսկիծը իր պատրիարքին և իր Ս. Պետին գառնակսկիծ և եղբրական մահուամբ, որ տեղի ունեցաւ Պէյրութի Ամերիկեան Հիւանդանոցին մէջ, Ուրբաթ օր, 28 Հոկտեմբերին, առաւօտեան ժամը 9ին: Հայ ժողովուրդը ի սփիւռս աշխարհի, Երուսաղէմի Հայոց ազգապարծանք և գերահռչակ Ս. Յակոբեանց վանքին և հաստատութեան համար, բացառիկ սէր, գուրբ, գունդանք և յարգանք տածած է միշտ, վասնզի՝ Առաքելական Ս. Աթոռը, իր պատրիարքով և ուխտանուէր Միաբանութեամբ Հայաստանեայց Առաքելական Ս. Եկեղեցին կը ներկայացնէ միջազգային և բազմալեզուեան Ս. Բաղաքին մէջ:

Ինչպէս Կ. Պոլսոյ նախկին պատրիարքներէն Հոգեւոյս Ամեն. Տ. Զաւէն Արք. Տէր Եղիսիան, նմանապէս Ամեն. Տ. Կիրեղ Բ. Ս. Պատրիարք Հայրը, քա-

հանայական ընտանիքէ մը կը սերէր, ըլլալով որդի հանգուցեալ Արք. Տ. Մաշթոց Ա. Բենյ. Իորայէլեանին (1853-1938) որուն հետ վաղ հասակին մէջ Հեղկաստանի գացած էր, հոն քարձարագոյն ուսմանց նուիրուելու համար: Կալկաթայի Մարդասիրական Ծննդարանին մէջ, Հոգեւոյս Ս. Պատրիարք Հայրը, իր աշակերտութեան շրջանէն սկսեալ, կոչոււմ կ'ըզայ եկեղեցականուածեան և հոն իր մէջ անհուն սէր մը կը ծնի: Հայ-Երուսաղէմի ծառայելու և անոր նըւիրութեւն: Երբ 1921 ին, հանգուցեալ Տ. Թորգոմ Ս. Պատրիարք, իրեն Նիկիտոսի առաջնորդ Երուսաղէմ կուգայ, Միջպագեղի հայ որբերը հոն փոխադրելու, իրեն հետ կը բերէ նաև Նուրին Ամենապատուութիւն Հոգեւոյս Պատրիարքը, իրեն իր անձնական քարտուղարը: Հոգեւոյս Տ. Եղիշէ Դուրեան Պատրիարք կը համակրի և կը սիրէ զայն և իր առաջարկովը կը մօնէ Սրբոց Յակոբեանց Միաբանութեան շարքին մէջ 24 Հոկտ. 1921 ին: Այդ թուականէն սկսեալ, ան ինքզինքը նուիրից Ս. Աթոռին: Եղաւ իր կառումին գլխակից անձը, իր ամբողջ էութիւնը տրամադրից Ս. Աթոռոյս յառաջդիմութեան, պայծառութեան, լուսաւորութեան և տեականացման սուրբ գործին: Կիւլպէնկեան Ընծայարանի և Միւլքոնեանի Սանիթը իրենց ուսանողութեան շրջանին, երբ Հոգեւոյս Պատրիարքը իրեն փոխ-տեղաւոր ժառանգաւորացի հոն կը պաշտօնավարէր, գիտեն և չեն կրնար մոռնալ թէ՛ ինչպիսի նուիրում, գուրգուրանք և սէր ցոյց կուտար իրենց բոլորին հանդէպ, և բոլորը զգնէին անխտիր, հրախտագէտ և շնորհապարտ զգացումներ ունին իր հանդէպ: Իր վարած վանական բազմերես և բազմապահանջ բոլոր պաշտօններուն մէջ, որոնց իրեն վերջին պսակը եղաւ իր պատրիարքութիւնը, ան առաւ իր ամբողջ կորովը, նուիրումը, իր սէրը, արժանիքները իր վրայ փայլեցունց եւ քնաց գերագոյն և անփոխարինելի անձը, պարտաճանաչ և գիտակից իրեն Ս. Աթոռոյս նուիրեալ և անձնուէր պատրիարքը:

Իր նախորդներէն՝ Ամեն. Տ. Եղիշէ Դուրեան (1921-1930), Ամեն. Տ. Թորգոմ Գուլպեան (1931-1939) և Ամեն. Տ. Մեսսրոպ Նշանեան (1939-1944) երեք իրերա-

[illegible]

ՏՊԱԽՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
ՀԱՆԳՈՒՑԵԱԼ Տ. ԿԻՐԵՂ Ս. ՊԱՏՐԻԱՐԺԷՆ

¹ Քառորդի դար մը առաջ էր, երբ զեց
ընկերներով մուտք կը գործէինք Ժողգ.
Վրժ.էն ննքս, ուր մեզ կը դիմաւորէր օր-
ւան փոխ-Տեսուչը — Հայր Կիւրեղ :

Այն ատեն դեռ նորընծայ արեղաք մըն էր Կառնուցեալ պատուիրարքը եւ մէկք ալ՝ պատուիրները։ Քայց ունէինք տպագորութեւնը չփռուող դպարարանք։ ու առաջին առիթով իսկ տողովուցեալ մեր մէջ ա՛յն համոզու-մը թէ կը գտնուէինք համեստ եւ քրտա-կից բայց մանաւանդ հեռատուող հրեան-կանի մը առիթաւ։

Հետզհետե՛ ընտանյանսյո՛վ զարժաթա-
նական փնջցարկն՝ ածածնք ոք այս Թրի-
սաստալս չհզեւորակիւն ձգիլ յո՞ժն էր այդ
հատեալաւթեանն և Բացի առսն՝ Տնկալն,
կարդապահական և ալ՝ հարցիւնէ, արոնջ
համար միշտ իրեն ձը զմէ՛նիք. զհնք կը
նկատա՛նէք մեր պահապան կրե՛տակն աւ
հրկնկամը, ամէն անկամ ոք հոգեկան
խռո՞ք մը գար սողոսկիլ մեր խաղաղ
կեանքէն ներս։ Իրբև խորհրդառու ան-
կեղծ էր իր բարեկամութեան մէջ և ոչ ոք
զլջջածա՛մ է իր խորհուրդներսն հետեւեւ-
լա՛ծ համար։

Բայց կայ բան մը որուն համար պիտի
վկայեն, ոտանց բացառութեան, բոլոր աւ-
նուք որ անցած են ժառանգաւորացի գը-
րաւեղաններուն անջնակէն և իր հաւաքական

Արցունքը և խուճկ քու անմոռաց յիշ-
շատահիկը Սյրեիի Սրբազանւ Ջոզպայիցաւ
արցունքներ կը խառնենք մեր քոյրերին
արցունքներուն հետ, որպէսզի տներ կաշ-
կաներէն կապմուտը ծիրանի զօտին միշտ
լուսաւոր և պայծառ պահէ քու յիշատակը,
մեր քոյրերին մէջ, իրրեւ հայոց անձպիտի
պատմութիւնը:

Տիրութիւնը օրհնութիւնը և ամենակարող
Աստուծոյ Ս. Լիջը թող միշտ հովանի եւ
պահապան ըլլան այս Ս. Տան և Միաբա-
նութեանը և մեր բոլորին վրայ ամէն:

ԵՐԱՆԱԿԻՄ ԳԱՐԳԵԻ ՎՐԳ. ՎՐԹԱՆԷՍԵԱՆ